

ДИРЕКТИВА 2002/58/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 12 юли 2002 година

относно обработката на лични данни и защита на тайна в сектора за електронни съобщения (Директива за тайна и електронни съобщения)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽²⁾

след консултации с Комитета на регионите,

действайки в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като има предвид, че:

(1) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на лица по отношение на обработка на лични данни и за свободно движение на такива данни ⁽⁴⁾ изисква държавите-членки да осигурят правата и свободите на физически лица относно обработката на лични данни и по-специално тяхното право на тайна, за да се осигури свободния поток от лични данни в Общността.

(2) Настоящата директива се стреми да зачита основните права и да спазва признатите принципи, по-специално от главата за основни права на Европейския съюз. По-специално настоящата директива се стреми да осигури пълно зачитане на правата обяснени в членове 7 и 8 от тази глава.

(3) Поверителният характер на съобщенията е гарантиран в съответствие с международни документи⁰ отнасящи се до човешките права, по-специално в Европейската конвенция за защита на човешките права и основните свободи и конституциите на държавите-членки.

(4) Директива 97/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 година относно обработката на лични данни и защитата на тайна в телекомуникационния сектор ⁽⁵⁾ изяснява принципите изложени в Директива 95/46/ЕО в специфични разпоредби за телекомуникационния сектор. Директива 97/66/ЕО трябва да бъде пригодена към развитието на пазари и технологии за електронно комуникационни услуги, за да обезпечи еднакво ниво на защита на лични данни и тайна за потребители на публично достъпни електронни комуникационни услуги, въпреки използваните технологии. Затова тази директива трябва да бъде отменена и заменена от настоящата директива.

⁽¹⁾ ОВ С 365 Е, 19.12.2000 г., стр.223.

⁽²⁾ ОВ С 123, 25.4.2001 г., стр.53.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 13 ноември 2001 година (все още не публикувано в Официалния вестник), обща позиция на Съвета от 28 януари 2002 година (ОВ С 113 Е, 14.5.2002 година, стр.39) и Решение на Европейския парламент от 30 май 2002 година (все още не публикувано в Официалния вестник). Решение на Съвета от 25 юни 2002 година.

⁽⁴⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 година, стр.31.

⁽⁵⁾ ОВ L 24, 30.1.1998 г., стр.1.

(5) Сега са въведени нови съвременни цифрови технологии в публичните комуникационни мрежи в Общността, което повишава специфичните изисквания по отношение на защита на лични данни и тайна на потребителя. Развитието на информационното общество се характеризира с въвеждането на нови електронни комуникационни услуги. Достъпът до мобилни цифрови мрежи стана достъпен и който може да си позволи широката публика. Цифровите мрежи имат грамадни способности и възможности за обработка на лични данни. Успешното трансгранично развитие на тези услуги от части зависи от доверието на потребителите, че тяхната тайна не ще бъде в опасност.

(6) Интернет преобръща традиционните пазарни структури, като осигурява обща глобална инфраструктура за доставка на широк обхват от електронни комуникационни услуги. Публично достъпните електронни комуникационни услуги през Интернет разкриват нови възможности за потребителите, но също нови рискове за техните лични данни и тайна.

(7) В случая на публични комуникационни мрежи, трябва да се изготвят специфични и правни, регулаторни и технически разпоредби, за да се защитят основните права и свободи на физическите лица и законните интереси на юридическите лица, по-специално по отношение на увеличаващата се способност за автоматично съхранение и обработка на данни за абонати и потребители.

(8) Трябва да бъдат хармонизирани правни, регулаторни и технически разпоредби одобрени от държавите-членки, засягащи защитата на лични данни, тайна и законен интерес на юридически лица в сектора за електронна комуникация, за да се избегнат пречки на вътрешния пазар за електронна комуникация в съответствие с член 14 от Договора. Хармонизацията трябва да бъде ограничена до изискванията необходими да се гарантира да не бъде затруднено популяризирането и развитието на нови електронни комуникационни услуги и мрежи между държави-членки.

(9) Заинтересованите държави-членки, доставчици и потребители, заедно с компетентните органи на Общността трябва да си сътрудничат при въвеждането и развитието на подходящи технологии където това е необходимо, за да се приложат, където е възможно, гаранциите предвидени в настоящата директива и като се държи специална сметка относно целите за минимизиране обработката на лични данни и използване на анонимност или данни въведени под псевдоним.

(10) В сектора за електронни комуникации се прилага Директива 95/46/ЕО, по-специално по всички въпроси засягащи защита на основни права и свободи, които не са специално обхванати от разпоредбите на настоящата директива, включително задълженията контролора и правата на лица. Директива 95/46/ЕО се прилага към не-публични комуникационни услуги.

(11) Както Директива 95/46/ЕО, настоящата директива не се отнася до въпросите за защита на основните права и свободи свързани с дейности, които не се управляват от законодателството на Общността. Затова тя не променя съществуващия баланс между правото на индивида на тайна и възможността на държавите-членки да предприемат мерки упоменати в член 15 параграф 1 от настоящата директива, необходими за защита на обществената сигурност, отбрана, сигурността на държавата (включително икономическото благополучие на държавата, когато дейностите се отнасят до въпроси по сигурността на държавата) и принудителното изпълнение на криминално законодателство. Следователно, настоящата директива

не засяга компетентността на държавите членки да провеждат законно послушване на електронни съобщения или да предприемат други мерки, ако са необходими за някои от тези цели и в съответствие с Европейската конвенция за защита на човешките права и основни свободи, съгласно тълкуването на решенията на Европейския съд за човешки права. Такива мерки трябва да бъдат уместни, строго пропорционални за предвидената цел и необходими в демократично общество и трябва да бъдат предмет на съответна защита в съответствие с Европейската конвенция за защита на човешките права и основни свободи.

(12) Абонати на публично достъпна електронна комуникационна услуга могат да бъдат физически или юридически лица. Като допълва Директива 94/46/ЕО, настоящата директива е насочена към защита на основните права на физически лица и по-специално тяхното право на тайна, както и законните интереси на юридически лица. Настоящата директива не налага задължение за държавите-членки да разширят приложението на Директива 95/46/ЕО за защита на законните интереси на юридически лица, което е осигурено в рамките на приложимото на Общността и национално законодателство.

(13) Договорните отношения между абонат и доставчик на услуга може да изисква периодично наведнаж плащане за предоставената услуга или която ще се предостави. Картите за предварително плащане също се считат за договор.

(14) Данни за местонахождение могат да се отнасят за географската ширина, дължина и височина на оборудването на терминала на потребителя, за посоката на движение, за нивото на точност на информацията за местонахождение, за идентификация на мрежовата клетка, в която оборудването на терминала е разположено в определен момент от време и за времето на регистриране на информацията за местонахождение.

(15) Съобщение може да включва всяка информация за наименование, номериране или адресиране на информация, предоставена от изпращача на съобщение или потребителя на връзка, за да предаде съобщението. Данните за трафика могат да включват всякакво преобразуване на тази информация от мрежата през която съобщението се предава за целите на осъществяване на предаването. Данни за обмен могат, *inter alia* (б.пр. между другите неща) да съдържат данни относно маршрута, продължителност, време или обем на съобщението, използвания протокол за местонахождението на оборудването на терминала на изпращача или получателя, за мрежата от която съобщението произхожда или приключва, за началото, края или продължителността на връзката. Те могат също да съдържат формат, в който съобщението е предадено от мрежата.

(16) Информация, която е част от услуга по транслиране предоставена през публични комуникационни мрежи е предназначена за потенциално неограничена публика и не представлява съобщение по смисъла на настоящата директива. Обаче, в случаи където индивидуален абонат или потребител получавайки такава информация може да бъде идентифициран, например услуги за видео поискване, предаваната информация е обхваната по смисъла на съобщение за целите на настоящата директива.

(17) За целите на настоящата директива съгласие на потребителя или абоната, независимо дали последният е физическо или юридическо лице, трябва да има същото значение, както данните обект на съгласие, както са определени и

допълнително уточнени в Директива 95/46/ЕО. Съгласие може да бъде дадено с всеки подходящ метод, позволяващ свободно да се посочи специфичен и уведомителен знак за желанията на потребителя, включително чрез отбелязване в кутийка, при посещение на Интернет website.

(18) Например, услуги с допълнително заплащане могат да съдържат съвет за най-малко скъпите пакети тарифи, ръководство за пътя, информация за пътното движение, прогноза за времето и туристическа информация.

(19) Прилагането на определени изисквания относно показване и ограничаване на повикване и свързаната линия за идентификация и за автоматично препращане на повикването на линиите на абоната свързани към аналогови обмени, не трябва да бъде задължително при специфични случаи където за такива приложения би се доказало, че са технически невъзможни или биха изисквали несъразмерно икономическо усилие. Важно е за заинтересованите страни да бъдат информирани при такива случаи и затова държавите-членки трябва да ги съобщят на Комисията.

(20) Доставчиците на услуги трябва да вземат подходящи мерки да гарантират сигурността на техните услуги, ако е необходимо заедно с доставчика на мрежата и информират абонатите за всякакви специални рискове от нарушаване на сигурността на мрежата. Такива рискове могат по-специално да се получат при електронните комуникационни услуги през открита мрежа, каквато е Интернет или аналогови мобилни телефони. Особено важно е за абонати и потребители на такива услуги да бъдат напълно информирани от техния доставчик на услуга за съществуващите рискове по сигурността, които са извън възможния обхват на възможно отстраняване от доставчика на услуга. Доставчици на услуги, които предлагат публично достъпни електронни комуникационни услуги през Интернет, трябва да информират потребители и абонати за мерките, които те могат да вземат, за да защитят сигурността на техните съобщения, например чрез използване на специални типове софтуер или кодирани технологии. Изискването да се информират абонатите за специални рискове по сигурността, не освобождава доставчика на услуга от задължението да предприеме на негови разноски подходящи и незабавни мерки да отстрани всякакви нови, непредвидими рискове за сигурността и да възстанови нивото на нормална сигурност на услугата. Предоставянето на информация относно рисковете по сигурността на абонатите, трябва да бъде без заплащане, с изключение на номиналните разходи, които абонатът може да направи при получаването или събирането на информация, например при получаване на съобщение по електронна поща. Сигурността се оценява в светлината на член 17 от Директива 95/46/ЕО.

(21) Трябва да се вземат мерки за да се предотврати неотторизиран достъп до съобщения, за да се защити тайния характер на съобщенията, включително, както съдържанията така и всякакви данни свързани с такива съобщения, посредством публични комуникационни мрежи и налични електронни комуникационни услуги. Националното законодателство в някои държави-членки само забранява преднамерения неотторизиран достъп до съобщения.

(22) Забраната да се съхраняват съобщения и свързаните данни за трафик от лица освен потребителите или без тяхното съгласие не е насочено да забрани автоматично, междинно и временно съхранение на тази информация, доколкото това се прави с единствената цел осъществяване на предаване в електронни

комуникационни мрежи и при условие, че тази информация не се съхранява за период по-дълъг от необходимия за предаване и за целите на ръководене на трафика и, че през периода на съхранение, тайният характер остава гарантиран. Където това е необходимо за осъществяване на по-ефикасно предаване **напред** на всякаква публично достъпна информация до други получатели на услугата по тяхно искане, настоящата директива не трябва да пречи такава информация да бъде допълнително съхранена, при условие, че тази информация ще бъде при всички случаи достъпна без ограничение до обществото и че всякакви данни относно индивидуалните абонати или потребителите поискали такава информация ще бъдат изтрети.

(23) Поверителността на съобщенията трябва също да бъде осигурена в практиката на законния бизнес. Когато е необходимо и правно делегирано, съобщенията могат да бъдат записвани с цел предоставяне на доказателства за търговска сделка. При такова действие се прилага директива 95/46/ЕО. Страните в съобщенията трябва да бъдат информирани преди записването за записването, за целта му и продължителност на съхраненията им. Записаните съобщения трябва да бъдат изтрети веднага щом е възможно и във всеки случай не по късно от края на периода през който сделката може да бъде законно оспорена.

(24) Оборудването на терминалите на потребителите на електронни комуникационни мрежи и всяка информация съхранена в такова оборудване са част от частната област на потребителите изискваща защита съгласно Европейската конвенция за защита на човешките права и основни свободи. Така наречените софтуер за наблюдение, снифери, скрити идентификатори и други подобни устройства могат да влязат в терминала на потребителите без тяхното знание, за да получат достъп до информация, да съхранят скрита информация или да проследят действията на потребителя и мога сериозно да пречат на тайната на тези потребители. Използването на такива устройства трябва да бъде позволено само за законни цели със знанието на заинтересованите потребители.

(25) Обаче, такива устройства, например така наречените “бисквити” могат да бъдат законни и полезни средства, например при анализирана на ефективността на дизайна на website и рекламиране и проверка идентичността на потребителя ангажиран в **on-line** сделки. Където такива устройства, например бисквити са предвидени за законни цели, такива да се улесни осигуряването на услуги за информационно общество, тяхната употреба трябва да се разреши, при условие, че потребителите са снабдени с ясна и точна информация в съответствие с Директива 95/46/ЕО, относно целите на бисквити или подобни устройства, така че да се осигури, че потребителите са запознати с информацията, която е поставена в оборудването на терминала, което те използват. Потребителите трябва да имат възможността да откажат да имат бисквити или подобни устройства съхранени в тяхното оборудване на терминала. Това е особено важно, където потребители различни от оригиналния потребител имат достъп до оборудването на терминала и по такъв начин до всякакви данни съдържащи информация чувствителна по отношение на тайна, която е съхранена в такова оборудване. Информация и правото на отказ могат да бъдат предложени веднъж за използване на различни устройства, които ще се инсталират на оборудването на терминала на потребителя по време на същото включване и също обхващащи бъдещо използване, което може

да се направи за тези услуги по време на следващи включвания. Методите за даване на информация, предлагаща правото на отказ или изискваща съгласие трябва да са колкото е възможно лесни за ползване от потребителя. Все пак може да се направи достъп до съдържанието на специфичен website, при условие за добре информирано възприемане на бисквита или подобно устройство, ако се използва с законна цел.

(26) Данните отнасящи се до абонатите, обработвани в електронно комуникационни мрежи, за да се осъществят връзки и да се предаде информация, съдържат информация за частния живот на физически лица и засягат правото да се уважава тяхната кореспонденция или засягат законни интереси на юридически лица. Такива данни могат да бъдат съхранени само до степен, която е необходима за осигуряване на услугата с цел изготвяне на сметка и за плащания при взаимна връзка и за ограничено време. Всякаква по-нататъшна обработка на такива данни, които доставчикът на публично достъпни електронни комуникационни услуги може да поиска да се извърши, за търговия на електронни комуникационни услуги или за осигуряване на услуги с допълнително заплащане, може да бъде позволена само, ако абонатът се е съгласил на това, на базата на точна и пълна информация дадена от доставчика на публично достъпни електронни комуникационни услуги, за типа на по-нататъшната обработка предвидена да се извърши и за правото на абоната да не даде или да оттегли неговото/нейното съгласие за такава обработка. Данни за трафика използвани за търговия на комуникационни услуги или за осигуряване на услуги с допълнително заплащане трябва също да бъдат изтрети или да се направят анонимни след осигуряване на услугата. Доставчиците на услуги трябва винаги да държат абонатите информирани за типа данни, които те обработват и за целите и продължителността за която това се прави.

(27) Точният момент на приключването на предаването на съобщение, след който данните за трафика трябва да бъдат изтрети с изключение за целите на изготвяне на сметка, може да зависи от типа на електронни комуникационни услуги, който е доставен. Например за гласово телефонно повикване, предаването ще приключи веднага щом потребителите приключат връзката. За електронна поща предаването е приключено веднага щом адресата получи съобщението, обикновено от сървъра на своя доставчик на услуга.

(28) Задължението да изтриват данни от трафика или такива данни да се направят анонимни, когато не са повече необходими за целите на предаване на съобщение не е в конфликт с такива процедури в Интернет, като кеширане на IP адреси в системата за наименование на домейн или кеширане на IP адреси на физически свързки на адреси или използването на log-in (б.пр. парола за влизане) информация за да се контролира правото на достъп до мрежи или услуги.

(29) Където е необходимо в индивидуални случаи, доставчикът на услуга може да обработва данни за трафика отнасящи се до абонати и потребители, за да открие технически неизправности или грешки в предаването на съобщения. Данни за трафика, необходими за целите на изготвяне на сметка могат също да бъдат обработени от доставчика, за да открие и спре измама при неплатено използване на електронна комуникационна услуга.

(30) Системите за обезпечаване на електронни комуникационни мрежи и услуги трябва да бъдат предвидена да ограничават количеството на необходимите лични

данни до точен минимум. Всякакви дейности свързани с обезпечаването на електронни комуникационни услуги които излизат от предаване на съобщение и изготвянето на сметки за тях, трябва да се основават на единни данни за трафика, които не могат да бъдат свързани с абонати или потребители. Когато такива дейности не могат да се основават на единни данни, те трябва да се разглеждат като услуги с допълнително заплащане, за които се изисква съгласие на абоната.

(31) Дали съгласието, което трябва да бъде получено за обработка на лични данни, от гледна точка на предоставяне на специфична услуга с допълнително заплащане, трябва да бъде това на потребителя или на абоната, ще зависи от данните, които трябва да се обработят и от типа на услугата, която ще се предостави и дали е технически, процедурно и договорно възможно да се различи индивидуалното използване на електронни комуникационни услуги от юридическо или физическо лице, което се е абонирано за нея.

(32) Където доставчикът на електронни комуникационни услуги или услуга с допълнително заплащане се договаря с подизпълнител за обработката на лични данни необходими за обезпечаване на тези услуги за друга институция, такова договаряне с подизпълнител и последващата обработка на данни трябва да бъде в пълно съответствие с изискванията по отношение на контролери и процесори на лични данни както е обяснено в Директива 95/46/ЕО. Където обезпечаването на услуга с допълнително заплащане изисква данните за трафик или местонахождение да се изпратят от доставчика на електронни комуникационни услуги на доставчика на услуги с допълнително заплащане, абонатите или потребителите, за които данните се отнасят, трябва да бъдат също напълно информирани за това изпращане, преди да дадат съгласието си за обработка на данните.

(33) Въвеждането на подробно изброени сметки подобри възможностите на абонатите да проверяват точността на вземаните такси от доставчика на услуга, но в същото време това може да наруши тайната на потребителите на публично достъпни електронни комуникационни услуги. Затова, за да се запази тайната на потребителя, държавите-членки трябва да поощряват развитието на опции при електронни комуникационни услуги, такива като улеснения за алтернативно плащане, които позволяват анонимност или строго частен достъп до публично достъпни електронни комуникационни услуги, например карти за повикване и улеснения за плащане с кредитни карти. В същата връзка държавите-членки могат да поискат операторите да предлагат на абонатите си различен тип на подробна сметка, в която известен брой цифри от набрания номер са били изтрити.

(34) Необходимо е по отношение на идентификация на повикващата линия, да се защити правото на повикващата страна да откаже показване за идентификация на повикващата линия от която се прави повикването и правото на повиканата страна да отхвърли повиквания от неидентифицирани линии. В специфични случаи има оправдание за незначително елиминирането на показване на идентификацията на повикващата линия. Някои абонати, по-специално линии за помощ и подобни организации имат интерес да се гарантира анонимността на техните посетители. Необходимо е по отношение на идентификация на свързаната линия, да се защити правото и законния интерес на повиканата страна да откаже показването на идентификацията на линията към която повикващата страна е действително свързана, по-специално при нахални повиквания. Доставчиците на публично

достъпни електронни комуникационни услуги трябва да информират техните абонати за наличието на идентификация за повикващата и на свързаната линия в мрежата и за всички услуги, които се предлагат за идентификация на повикващата и свързаната линия, както и наличните възможности за тайна. Това ще позволи на абонатите да направят информиран избор за възможностите за тайна, които могат да поискат да използват. Предлаганите възможности за тайна, които се предлагат на база за конкретна линия не трябва непременно да бъдат на разположение, като автоматична услуга на мрежата, но могат да се получат с проста заявка от доставчика на публични електронни комуникационни услуги.

(35) При цифровите мобилни мрежи, данните за местонахождение даващи географското местонахождение на оборудването на терминала на мобилния потребител се обработват, за да позволят предаването на съобщения. Такива данни са данни за трафика, обхванати от член 6 от настоящата директива. Все пак в допълнение, цифровите мобилни мрежи могат да имат възможност да обработват данни за местонахождение, които са по-точни отколкото е необходимо за предаване на съобщения и които се използват за обезпечаване на услуги с допълнително заплащане, такива като услуги обезпечавщи индивидуализирана информация за трафика и указания за шофьори. Обработката на такива данни за услуги с допълнително заплащане трябва да бъде разрешено само където абонатите са дали съгласието си. Даже и в случаи където абонатите са дали съгласието си, те трябва да имат прости средства без заплащане, за да откажат временно обработката на данни за местонахождение.

(36) Държавите-членки могат да ограничат правата на потребители и абонати за тайна по отношение на идентификация на повикващата линия, където това е необходимо, за да се проследят неприятни обаждания и по отношение на идентификация на повикващата линия и данни за местонахождение, където това е необходимо, за да се позволи на аварийните служби да изпълняват задачите си колкото е възможно ефективно. За тези цели, държавите-членки могат да одобрят специфични разпоредби, като възложат на доставчиците на електронни комуникационни услуги да обезпечават достъп до идентификация на повикващата линия и данни за местонахождение без предварително съгласие на заинтересованите потребители и абонати.

(37) Трябва да бъдат предоставени защиты за абонати срещу неприятности, които могат да бъдат причинени от автоматични повиквания изпращани от други. При това, в такива случаи трябва да е възможно за абонати да спрат изпратените повиквания минаващи през техните терминали с проста заявка до доставчика на публично достъпни електронни комуникационни услуги.

(39) Указателите на абонатите на електронни комуникационни услуги са широко разпространени и публични. Правото на тайна на физически лица и законният интерес на юридически лица, изисква абонатите да имат възможност да определят, дали техните лични данни да се публикуват в указател и, ако е така кои. Доставчиците на публични указатели трябва да информират абонатите, които ще бъдат включени в такива указатели, за целите на указателя и за всяко специфично използване, което може да се направи от публичните указатели, по-специално посредством функции за търсене поставени в софтуера, такива като функции за

обратно търсене, позволяващи на потребителите на указателя да откриват наименование и адрес на абоната на базата само на телефонен номер.

(39) Задължението да се информират абонатите за целта/ите на публични указатели, в които техните лични данни ще бъдат включени, трябва да се наложи на страните събиращи данните за такова включване. Където данните могат да бъдат предадени на една или повече трети страни, абонатът трябва да бъде информиран за тази възможност и за получателя или за категориите възможни получатели. Всяко предаване трябва да бъде предмет на условието, че данните не могат да се използват за други цели, освен за тези за които са събрани. Ако страната събираща данните от абонатите или трети страни, на които данните са били предадени желае да използва данните с допълнителна цел, трябва да се получи подновено съгласие от абоната, или от първата страна събираща данните или от трета страна на която данните са били предадени.

(40) Трябва да бъдат предоставени защиты за абонати срещу намеса в тяхната тайна от непоискани съобщения за целите на пряко пазаруване и по-специално посредством автоматично набиращи машини, факсове и e-mails, включително SMS съобщения. Тези форми на непоискани търговски съобщения могат от една страна да бъдат сравнително лесно и евтино изпратени и от друга страна могат да налагат бремене и/или разход на получателя. При това в някои случаи техният обем може също да причини затруднения за мрежите за електронна комуникация и оборудването на терминала. За такива форми на непоискани съобщения за пряко пазаруване е оправдано да се поиска, предварително изричното съгласие на получателите, преди такива съобщения да бъдат адресирани до тях. Единният пазар изисква хармонизиран подход, за да се осигурят прости правила в цялата Общност за бизнес и потребители.

(41) В контекста на съществуващо взаимоотношение с купувача, оправдано е да се позволи използването на електронни подробности при контакта за предлагането на подобни продукти или услуги, но само от същата компания, която е получила електронни подробности при контакта в съответствие с Директива 95/46/ЕО. Когато се получат електронни подробности при контакт, клиентът трябва да бъде информиран за тяхното по-нататъшно използване при директна търговия по ясен и отчетлив начин и да бъде дадена възможност да се откаже такова използване. Тази възможност трябва да бъде продължена, за да бъде предложена безплатно при всяко следващо съобщение за директна търговия, с изключение на разходи за предаването на този отказ.

(42) Други форми на търговия, които са по-скъпи за изпращача и не налагат финансови разходи на абонати и потребители, като човек към човек гласови телефонни повиквания, могат да оправдаят поддръжката на система даваща на абонати или потребители възможността да показват, че те не желаят да получават такива повиквания. Въпреки това, за да не се намалят съществуващите нива на защита на тайна, държавите-членки трябва да дадат правото да се поддържат национални системи, които позволяват такива повиквания до абонати и потребители, които са дали предварително съгласието си.

(43) За да се улесни ефективното прилагане на разпоредби на Общността при непоискани съобщения за директна търговия, необходимо е да се забрани

използването на невярна самоличност или неверни обратни адреси или номера, когато се изпращат непоискани съобщения за целите на директна търговия.

(44) Определени електронни системи за писма позволяват на абонатите да видят изпращача и темата на електронното писмо и също да изтриват съобщението без да свалят съдържанието на останалата електронна поща или приложения, като така намаляват разходите, които могат да възникнат от отварянето на непоискани електронни писма или приложения. Тези разпоредби могат да продължат да бъдат полезни в определени случаи, като допълнително средство към общите задължения установени в настоящата директива.

(45) Настоящата директива не противоречи на разпоредбите които държавите членки правят, за да защитят законните интереси на юридически лица по отношение на непоискани съобщения за целите на директна търговия. Когато държави членки установят регистър за решение да не се участва в такива съобщения за юридически лица, главно бизнес потребители, разпоредбите на член 7 от Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година относно определени правни аспекти за услуги в информационното общество, по-специално в електронната търговия, във вътрешния пазар (Директива относно електронна търговия) ⁽¹⁾ са напълно приложими.

(46) Функционалните възможности за предоставяне на електронни комуникационни услуги може да бъде интегрирана в мрежа или във всяка част от оборудването на терминала на потребителя, включително софтуера. Защитата на личните данни и тайната на потребителя при публично достъпни електронни комуникационни услуги трябва да бъде независима от конфигурацията на различните компоненти, необходими за да се обезпечи услугата и разпределението на необходимите функционални възможности между тези компоненти. Директива 95/46/ЕО обхваща всяка форма на обработка на лични данни, независимо от използваната технология. Съществуването на специфични разпоредби за електронни комуникационни услуги успоредно с общи разпоредби за други компоненти необходими за обезпечаването на такива услуги, може да не улеснява защитата на лични данни и тайна по технологично неутрален начин. Затова може да е необходимо да се одобрят мерки изискващи производителите на определени типове оборудване използвано за електронни комуникационни услуги да конструират техния продукт по такъв начин, че да съдържа защити, за да осигурят, че личните данни и тайна на потребителя и абоната са защитени. Одобрението на такива мерки в съответствие с Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 година, относно радио оборудване и оборудване за телекомуникационни терминали и взаимното признаване на тяхното съответствие ⁽²⁾, ще осигури въвеждането на технически характеристики за електронно комуникационно оборудване, включително софтуер за целите на защита на данни да е хармонизирано, за да бъде съвместимо с осъществяването на вътрешния пазар.

(47) Когато не са спазени правата на потребители и абонати, националното законодателство трябва да обезпечи юридически мерки. Трябва да се налагат наказания на всяко лице, независимо дали е обхванато от частно или публично

⁽¹⁾ ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр.1.

⁽²⁾ ОВ L 91, 7.4.1999 г., стр.10.

право, което не спазва националните мерки предприети съгласно настоящата директива.

(48) Полезно е в областта на приложение на настоящата директива да се черпи от опита на Работната група относно защитата на индивиди по отношение на обработката на лични данни, съставена от представители на надзорните органи на държавите-членки, създадена от член 29 на Директива 95/46/ЕО.

(49) За да се улесни спазването на разпоредбите на настоящата директива, необходими са определени специфични мерки за обработка на данни, които вече са в ход към датата на прилагане на националното законодателство, когато влезе в сила съгласно настоящата директива.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Обхват и цел

1. Настоящата директива хармонизира разпоредбите на държавите-членки нужни, за да се осигури еквивалентно ниво на защита на основни права и свободи и по-специално правото на тайна по отношение на обработката на лични данни в електронно комуникационния сектор и да се осигури свободно движение на такива данни и оборудване за електронни съобщения и услуги в Общността.

2. Разпоредбите на настоящата директива, споменават поотделно и допълват Директива 95/46/ЕО, за целите упоменати в параграф 1. Освен това, те се грижат за защита на законните интереси на абонати, които са юридически лица.

3. Настоящата директива не се прилага за дейности, които попадат извън обхвата на Договора за създаване на Европейската общност, като тези обхванати от дялове V и VI от Договора на Европейския съюз и във всеки случай до дейности отнасящи се до обществената сигурност, отбрана, сигурност на държава (включително икономическото благосъстояние на държавата, когато дейностите свързани със сигурността на държавата имат значение) и дейностите на държавата в областта на криминалното законодателство.

Член 2

Дефиниции

Освен, ако не е предвидено друго се прилагат дефинициите от Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 7 март 2002 година относно обща регулаторна структура за електронни комуникационни мрежи и услуги (Рамкова директива) ⁽¹⁾.

Прилагат се също следните дефиниции:

(а) “потребител” означава всяко физическо лице използващо публично достъпни електронни комуникационни услуги за частни или бизнес цели, без да е необходимо да се е абонира за тази услуга;

⁽¹⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33.

- (б) “данни за трафик” означава всякакви данни обработени с цел пренасяне на съобщение през електронни комуникационни мрежи или за изготвяне на сметка за това;
- (в) “данни за местонахождение” означава всякакви данни обработени в електронни комуникационни мрежи, показващи географското местоположение на оборудването на терминала на потребителя на публично достъпни електронни комуникационни услуги;
- (г) “съобщение” означава всяка информация обменена или пренесена между определен брой страни с помощта на публично достъпни електронни комуникационни услуги. Това не включва информация пренасяна като част от услуга за емисия за обществото през електронни комуникационни мрежи с изключение на информацията, която може да бъде свързана с идентифицируем абонат или потребител получаващ информацията.
- (д) “повикване” означава връзка установена посредством публично достъпна телефонна услуга позволяваща двустранно съобщение в реално време;
- (е) “съгласие” на потребител или абонат отговаря на данните предмет на съгласие в Директива 95/46/ЕО;
- (ж) “услуга с допълнително заплащане” означава всяка услуга, която изисква обработката на данни за трафик или местонахождение, освен тези за данни за трафик извън необходимите за предаване на съобщение или изготвяне на сметка за това;
- (з) “електронно поща” означава всеки текст, глас, звук или образ изпратен през публични комуникационни мрежи, който може да се съхранява в мрежата или в оборудването на терминала на получателя, докато се вземе от получателя.

Член 3

Услуги за които се отнася

1. Настоящата директива се прилага при обработката на лични данни във връзка с предоставянето на публично достъпни електронни комуникационни услуги в публични комуникационни мрежи в Общността.
2. Членове 8, 10 и 11 се прилагат към линии на абонати свързани към цифрови обмени и където е технически възможно и ако не изисква прекомерно икономическо усилие, към линии на абонати свързани към аналогови обмени.
3. В случаи където би било технически невъзможно или изискват прекомерно икономическо усилие, за да се изпълнят изискванията на членове 8, 10 и 11, Комисията трябва да бъде уведомена от държавите-членки.

Член 4

Сигурност

1. Доставчикът на публично достъпни електронни комуникационни услуги трябва да вземе подходящи технически и организационни мерки, за да защити сигурността на неговите услуги, ако е необходимо заедно с доставчика на публични комуникационни мрежи по отношение на сигурността на мрежата. Като се вземе

предвид състоянието на науката и разходите за тяхното изпълнение, тези мерки трябва да осигуряват ниво на сигурност съответстващо на риска, който е налице.

2. В случай на особен риск от нарушение сигурността на мрежата, доставчикът на публично достъпни електронни комуникационни услуги трябва да уведоми абонатите относно такъв риск и където рискът се намира извън обхвата на мерките, които трябва да предприеме доставчика на услугата, за всякакви възможни средства против, включително указание за свързаните вероятни разходи.

Член 5

Конфиденциалност на съобщенията

1. Държавите-членки трябва да осигурят конфиденциалността на съобщения и свързания трафик на данни през публични комуникационни мрежи и публично достъпни електронни комуникационни услуги, чрез национално законодателство. По-специално те трябва да забранят слушане, записване, съхранение и други видове подслушване или наблюдение на съобщения и свързаните данни за трафика от лица различни от потребители без съгласието на заинтересованите потребители, с изключение на законно упълномощени да извършват това в съответствие с член 15 параграф 1. Настоящият параграф не пречи на техническото съхранение, което е необходимо за пренасяне на съобщение без да противоречи на принципа за конфиденциалност.

2. Параграф 1 не засяга всяко законно възложено записване на съобщения и свързаните данни за трафик, когато се изпълнява в хода на законна бизнес практика, с цел осигуряване на доказателство за търговска сделка или всяко друго бизнес съобщение.

3. Държавите-членки трябва да осигурят, че използването на електронни комуникационни мрежи, за да се съхранява информация или да се получи достъп до информация съхранявана в оборудването на терминала на абоната или потребителя е позволено само при условие, че на заинтересования абонат или потребител е предоставена ясна и цялостна информация в съответствие с Директива 95/46/ЕО, *inter alia* (б.пр. между другите неща) относно целите на обработката и е предложено правото да се откаже такава обработка от контролера на данни. Това не пречи на всяко техническо съхранение или достъп с единствена цел осъществяване или улесняване на предаването на съобщение през електронна комуникационна мрежа или като точно необходима, за да се предостави информационна обществена услуга, изрично поискана от абоната или потребителя.

Член 6

Данни трафик

1. Данни за трафик отнасящи се до абонати и потребители обработени и съхранени от доставчика на публични комуникационни мрежи или публично достъпни електронни комуникационни услуги, трябва да бъдат изтрети или да се направят анонимни, когато не са повече необходими за целите на предаване на съобщение,

без да се противоречи на параграфи 2, 3 и 5 от настоящия член и член 15, параграф 1.

2. Могат да бъдат обработени данни за трафик, необходими за целите на изготвяне на сметка за абоната и плащания при взаимна връзка. Такава обработка е допустима само до края на периода през който сметката може законно да бъде оспорена или плащането търсено.

3. С цел търговия на електронни комуникационни услуги или за обезпечаването на услуга с допълнително заплащане, доставчикът на публично достъпни електронни комуникационни услуги може да обработва данните упоменати в параграф 1, до степен и продължителност, необходима за такива услуги или търговия, ако абонатът или потребителят за когото се отнасят данните даде съгласието си. На потребители или абонати трябва да бъде дадена възможността да оттеглят по всяко време съгласието си за обработка на данни за трафика.

4. Доставчикът на услуга трябва да информира абоната или потребителя за типовете данни за трафика, които се обработват и за продължителността на такава обработка, за целите упоменати в параграф 2 и преди да получи съгласие, за целите упоменати в параграф 3.

5. Обработка на данни за трафик, в съответствие с параграфи 1, 2, 3 и 4, трябва да бъде ограничена до лица действащи по пълномощие от доставчиците на публични комуникационни мрежи и публично достъпни електронни комуникационни услуги управляващи изготвянето на сметки или ръководене на трафик, запитвания на клиенти, откриване на измами, търговия с електронни комуникационни услуги или обезпечаване на услуга с допълнително заплащане и трябва да бъде ограничена до това което е необходимо за целите на такива дейности.

6. Параграфи 1, 2, 3 и 5 се прилагат без да противоречат на възможността компетентните органи да бъдат информирани за трафика на данни в съответствие с приложимото законодателство от гледна точка на уреждане на спорове, по-специално спорове за връзка или изготвяне на сметка.

Член 7

Изготвяне на сметки по позиции

1. Абонати имат правото да получат сметки, които не са по позиции.

2. Държавите-членки трябва да прилагат национални разпоредби, за да съгласуват правата на абонати получаващи сметки по позиции, с правото на тайна за повикващите потребители и повиканите абонати, например посредством осигуряване на достатъчно алтернативни, тайно изпъкващи методи за съобщения или плащания да са на разположение на такива потребители или абонати.

Член 8

Показване и ограничаване на идентификацията на повикваща и свързана линия

1. Където се предлага идентификация на повикващата линия, доставчикът на услугата трябва да предложи на потребителя, който повиква възможността да използва прости средства безплатно за предотвратяване показването на идентификация на повикващата линия на база конкретно повикване. Повикващият абонат трябва да има тази възможност на база за конкретно повикване.
2. Където се предлага показване на идентификация на повикваща линия, доставчикът на услуга трябва да предлага на повикания абонат възможност, като използва безплатно прости средства, оправдано използване на тази функция за предотвратяване на показването на идентификация на повикващата линия за следващи повиквания.
3. Където се предлага показване на идентификация на повикващата линия и където идентификацията на повикващата линия се показва преди да се осъществи повикването, доставчикът на услуга трябва да предлага на повикания абонат възможност, като използва прости средства, за отхвърляне на следващи повиквания, където показването на идентификация на повикващата линия е било предотвратено от повикващия потребител или абонат.
4. Където се предлага идентификация на свързаната линия, доставчикът на услуга трябва да предлага на повикания абонат възможността, като използва прости средства безплатно, да предотврати показването на идентификация на свързаната линия на повикващия потребител.
5. Параграф 1 се прилага също по отношение на повиквания произхождащи от Общността към трети страни. Параграфи 2, 3 и 4 се прилагат също към идващи съобщения произхождащи от трети страни.
6. Държавите-членки трябва да осигурят, че където се предлага показване на идентификация за повикваща и/или свързана линия, доставчиците на публично достъпни електронни комуникационни услуги информират обществото за това и за възможностите обяснени в параграфи 1, 2, 3 и 4.

Член 9

Данни за местонахождение, различни от данни за трафик

1. Където данни за местонахождение, различни от данни за трафик отнасящи се до потребители или абонати на публични комуникационни мрежи или публично достъпни електронни комуникационни услуги могат да бъдат обработени, такива данни могат да бъдат обработени само, когато се направят анонимни или със съгласието на потребители или абонати до степен и продължителност необходими за предоставяне на услуга с допълнително заплащане. Доставчикът на услуга трябва да информира потребители или абонати, преди да получи тяхното съгласие, за типа на данни за местонахождение, различни от данни за трафик, които ще бъдат обработени, за целите и за продължителността на обработката и дали данните ще бъдат предадени на трета страна с цел предоставяне на услуга с допълнително

заплащане. На потребители или абонати трябва да бъде дадена възможност по всяко време да оттеглят тяхното съгласие за обработка на данни за местонахождение, различни от данни за трафик.

2. Където е било получено съгласие на потребители или абонати за обработката на данни за местонахождение, различни от данни за трафик, потребителят или абонатът трябва да продължи да има възможността при всяко включване в мрежата или при всяко предаване на съобщение., като използва безплатно прости средства, да откаже временно обработката на такива данни.

3. Обработката на данни за местонахождение, различни от данни за трафик в съответствие с параграфи 1 и 2, трябва да бъде ограничена до лица действащи по пълномощие на доставчика на публични комуникационни мрежи или публично достъпни комуникационни услуги или от трета страна, която доставя услуга с допълнително заплащане и трябва да бъде ограничена до необходимото за целите на доставка на услуга с допълнително заплащане.

Член 10

Изключения

Държавите-членки трябва да осигурят, да има прозрачни процедури, определящи начина по който, доставчик на публични комуникационни мрежи и/или публично достъпни електронни комуникационни услуги, може да не зачете:

(а) временно елиминирането показване на идентификация на повикващата линия, при подаване на искане от абонат за проследяване на злонамерени и досадни повиквания. В този случай, в съответствие с националното законодателство, данните съдържащи идентификация на повикващия абонат ще бъдат съхранени и ще се направят достъпни от доставчика на публични комуникационни мрежи и/или публично достъпни електронни комуникационни услуги;

(б) елиминирането показването на идентификация на повикващата линия и временния отказ или липсата на съгласие на абоната или потребителя за обработка на данни за местоположение на база за конкретна линия, за организации занимаващи се със спешни повиквания и признати за такива от държава-членка, включително организации за прилагане на закона, услуги за бърза помощ и противопожарна служба, с цел отговаряне на такива повиквания.

Член 11

Автоматично изпращане на повикване

Държавите-членки трябва да осигурят на всеки абонат да има възможността, като използва безплатно прости средства да спре автоматично изпращане на повикване от трета страна до терминала на абоната.

Член 12

Указатели на абонати

1. Държави-членки трябва да осигурят абонатите да са информирани безплатно и преди те да са включени в указател, за целта(ите) на отпечатан или електронен указател на абонати, достъпен на обществото или, който може да се получи чрез указател за справки, в който техните лични данни могат да бъдат включени и за всяко по-нататъшно използване въз основа на функции за търсене вложена в електронните версии на указателя.
2. Държави-членки трябва да осигурят, на абонатите да бъде дадена възможността, да определят дали техните лични данни да са включени в публичен указател и, ако е така, кои, до степен, че тези данни са достатъчни за целите на указателя, както е определено от доставчика на указателя и да провери, коригира или оттегли такива данни. Не включването в публичния указател на абонати, проверката, коригирането или оттеглянето на лични данни от него трябва да бъде безплатно.
3. Държави членки могат да изискват, че за всяка цел на публичен указател, освен тази за търсене на подробности за контакт с лица на база имената им и където е необходимо минимален брой други идентификатори, да бъде поискано допълнително съгласие от абонатите.
4. Параграфи 1 и 2 се прилагат към абонати, които са физически лица. Държавите-членки трябва да осигурят също в рамките на законодателството на Общността и приложимото национално законодателство, че законните интереси на абонати различни от физически лица по отношение на тяхното вписване в публични указатели са достатъчно защитени.

Член 13

Непоискани съобщения

1. Използването на автоматизирани повикващи системи без човешка намеса (автоматично повикващи машини), машини за факсимилета (факс) или електронна поща за целите на директна търговия, може да бъде позволено само по отношение на абонати, които са дали предварително тяхното съгласие.
2. Въпреки параграф 1, където физическо или юридическо лице получи от неговите клиенти техните електронни подробности за контакт за електронна поща, в контекста на продажбата на продукт или услуга, в съответствие с Директива 95/46/ЕО, същото физическо или юридическо лице може да използва тези електронни подробности за контакт, за директна търговия на неговите собствени подобни продукти или услуги, при условие, че на клиентите ясно и отчетливо е дадена възможността да възразят безплатно и по лесен начин на такова използване на електронни подробности за контакт, когато те са събирани и в случая при всяко съобщение когато клиентът не е възразил първоначално на такова използване.
3. Държавите-членки трябва да предприемат подходящи мерки, за да осигурят безплатно, че непоисканите съобщения за целите на директна търговия, с изключение на онези упоменати в параграфи 1 и 2, не са позволени без съгласието на заинтересованите абонати или по отношение на абонати, които не желаят да

получават тези съобщения, като изборът между тези възможности се определя от националното законодателство.

4. Във всеки случай трябва да бъде забранена практиката да се изпраща електронно поща за целите на директна търговия, прикриващо или скриващо идентичността на подателя, от чието име се прави съобщението, или без валиден адрес, на който получателят да може да изпрати искане да се спрат такива съобщения.

5. Параграфи 1 и 3 се прилагат към абонати, които са физически лица. Държавите-членки трябва също да осигурят в рамките на законодателството на Общността и приложимото национално законодателство, че законните интереси на абонати с изключение на физически лица, по отношение на непоискани съобщения са достатъчно защитени.

Член 14

Технически характеристики и стандартизация

1. Изпълнението на разпоредбите от настоящата директива трябва да се осигури при условие, че параграфи 2 и 3 не налагат задължителни изисквания за специфични технически характеристики върху терминали или друго електронно оборудване за съобщения, които могат да пречат на пускане то на оборудване на пазара и свободното движение на такова оборудване във и между държавите-членки.

2. Където разпоредбите на настоящата директива могат да се изпълнят само посредством изискване на специфични технически характеристики в електронни комуникационни мрежи, държавите-членки трябва да информират Комисията в съответствие с процедурата предвидена в Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998, постановяваща процедура за обезпечаване на информация в областта на техническите стандарти разпоредби и за правила относно услуги в информационно общество ⁽¹⁾.

3. Където се изисква, трябва да бъдат одобрени мерки, за да се осигури, че оборудването за терминал е конструирано по начин, които е съвместим с правото на потребителите да защитават и контролират използването на техните лични данни, в съответствие с Директива 1999/5/ЕО и Решение на Съвета 87/95/ЕИО от 22 декември 1986 година, относно стандартизация в областта на информационните технологии и съобщения ⁽²⁾

Член 15

Приложение на някои разпоредби от Директива 95/46/ЕО

1. Държавите-членки могат да одобрят законодателни мерки, за да ограничат обхвата на правата и задълженията предвидени в член 5, член 6, член 8 параграфи

⁽¹⁾ ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37. Директива както е изменена от Директива 98/48/ЕО (ОВ L 217, 5.8.1998 г., стр.18).

⁽²⁾ ОВ L 36, 7.2.1987 г., стр.31. Решение както последно е изменено от Акта за разширяване от 1944 г.

1, 2, 3, и 4 и член 9 от настоящата директива, когато такова ограничаване представлява необходима, подходяща и пропорционална мярка в рамките на демократично общество, за да гарантира национална сигурност (т.е. държавна сигурност), отбрана, обществена безопасност и превенцията, разследването, разкриването и преследването на криминални нарушения или неупълномощено използване на електронна комуникационна система, както е посочено в член 13, параграф 1 от Директива 95/46/ЕО. В тази връзка, държавите-членки могат *inter alia*, да одобрят законодателни мерки предвиждащи съхранението на данни за ограничен период, оправдани на основанията приети в настоящия параграф. Всичките мерки упоменати в настоящия параграф трябва да бъдат в съответствие с общите принципи на законодателството на Общността, включително онези упоменати в член 6, параграфи 1 и 2 от Договора на Европейския съюз.

2. Разпоредбите на глава III относно средства за съдебна защита, отговорност и санкции от Директива 95/46/ЕО трябва да се прилагат по отношение на национални разпоредби, одобрени съгласно настоящата директива и по отношение на правата на личността произтичащи от настоящата директива.

3. Работната група за защита на личността, по отношение на обработката на лични данни, създадена от член 29 от Директива 95/46/ЕО, трябва да изпълнява също задачи приети в член 30 от тази директива, по отношение на въпроси обхванати от настоящата директива, основно по защита на основните права и свободи и законни интереси в електронните комуникационни сектори.

Член 16

Преходни разпоредби

1. Член 12 не се прилага към издания на указатели вече произведени или пуснати на пазара в печатна или off-line електронна форма, преди национални разпоредби, одобрени съгласно настоящата директива, да влязат в сила.

2. Където личните данни на абонати на фиксирани или мобилни публични гласови телефонни услуги са били включени в публичен указател на абонати в съответствие с разпоредбите на Директива 95/46/ЕО и член 11 от Директива 97/66/ЕО преди националните разпоредби приети съгласно настоящата директива да влязат в сила, личните данни на такива абонати могат да останат включени в този публичен указател в неговата печатна или електронна версии, включително версии с функции за обратно търсене, освен, ако абонати посочат друго, след като са получили пълна информация относно цели и възможности в съответствие с член 12 от настоящата директива.

Член 17

Въвеждане

1. Преди 31 октомври 2003 година, държавите-членки трябва да въведат сила разпоредбите необходими за изпълнение на настоящата директива. Те трябва да уведомят предварително Комисията за това.

Когато държави-членки одобряват тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държави членки уведомяват Комисията за текста на разпоредбите от националното законодателство, които приемат в областта регулирана от настоящата директива и за всякакви последващи изменения към тези разпоредби.

Член 18

Преразглеждане

Не по-късно от три години след датата упомената в член 17, параграф 1, Комисията представя доклад пред Европейския парламент и Съвета, , относно прилагането на настоящата директива и нейното въздействие върху стопански оператори и потребители, по специално по отношение на разпоредбите за непоискани съобщения, като се вземе под внимание международната среда. За тази цел, Комисията може да изиска информация от държавите-членки , които трябва да я предоставят без прекалено забавяне. Където е подходящо, Комисията трябва да представи предложения да се поправи настоящата директива, вземайки под внимание резултатите от този доклад, всякакви промени в сектора и всяко друго предложение, което може да счита за необходимо, за да се подобри ефективността на настоящата директива.

Член 19

Отменяне

В резултат на това се отменя Директива 97/66/ЕО в сила от датата посочена в член 17, параграф 1.

Позовавания направени в отменената директива трябва да бъдат тълкувани като направени към настоящата директива.

Член 20

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на официалното ѝ публикуване в Официален вестник на Европейските общности.

Член 21

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2002 година.

За Европейския парламент:

Председател

П. Кокс

За Съвета:

Председател:

Т. Педерсен